

Sygn. akt III Ca 411/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Hajda

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 kwietnia 2016 roku sprawy

z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo – akcyjnej w W.

przeciwko C. B.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 24 listopada 2015 roku., sygn. akt I C 1101/15

oddala apelację.

SSO Anna Hajda

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 lutego 2015 roku wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie w trybie elektronicznego postępowania upominawczego powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo – akcyjna w W. domagał się, zasądzenia na jego rzecz od pozwanego C. B. kwoty 2 564,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Postanowieniem Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 9 marca 2015 roku sprawa została przekazana do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej.

Pozwany C. B. nie stawił się na rozprawie, nie żądał przeprowadzenia rozprawy pod swoją nieobecność ani nie złożył w sprawie wyjaśnień.

Wyrokiem zaocznym z dnia 24 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej oddalił powództwo.

Podstawa tej treści rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy.

W dniu 9 września 2013 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wygenerował dokumenty określające warunki umowy pożyczki kwoty 1.200 zł, określając pozwanego C. B. jako pożyczkobiorcę, z terminem spłaty pożyczki oznaczonym na dzień 8 września 2013 roku. W dniu 16 sierpnia 2013 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wygenerował dokumenty określające warunki umowy pożyczki kwoty 1.800 zł, określając pozwanego C. B. jako pożyczkobiorcę, z terminem spłaty pożyczki oznaczonym na dzień 8 września 2013 roku. Warunki dotyczyły umowy pożyczki o numerze (...).Zgodnie z umową pożyczki odnawialnej, jaką posługuje się (...)

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., warunkiem udzielenia pożyczki jest uprzednie utworzenie przez pożyczkobiorcę na stronie internetowej profilu klienta, które stanowi jednocześnie złożenie pierwszego wniosku o pożyczkę. Pożyczkobiorca zobowiązuje się do przelania kwoty 0,01 zł tytułem opłaty rejestracyjnej, a w tytule przelewu wpisuje tekst zgodny z komunikatem zawartym w e-mailu wysłanym do klienta po utworzeniu profilu klienta na stronie internetowej. Pożyczkodawca informuje o potwierdzeniu rejestracji bądź jej odmowie lub nieukończeniu procesu rejestracji, a następnie informuje telefonicznie, wysyłając wiadomość SMS, e-mail lub za pomocą ogłoszenia na profilu klienta, o przyznaniu lub odmowie przyznania pożyczki. Za udzielenie pożyczki oraz w przypadku przedłużenia okresu spłaty – za jego przedłużenie, pożyczkobiorca zobowiązuje się do zapłaty łącznej kwoty wszystkich odsetek, opłat i prowizji zgodnie z tabelą opłat i prowizji zawartą w ramowej umowie pożyczki. W przypadku wysyłania pocztą wezwań do zapłaty pożyczkobiorca jest obciążany kosztami wezwań: 35 zł za przesłanie pierwszego wezwania do zapłaty drogą pocztową, po upływie 30 dni kalendarzowych od upływu terminu spłaty pożyczki, 45 zł za przesłanie drugiego wezwania do zapłaty drogą pocztową, po upływie 60 dni kalendarzowych od upływu terminu spłaty pożyczki, 55 zł za przesłanie trzeciego wezwania do zapłaty drogą pocztową, po upływie 90 dni od upływu terminu spłaty pożyczki. W dniu 19 lipca 2013 roku pozwany dokonał przelewu na rachunek bankowy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 1 zł, w tytule przelewu wskazując „nr (...).PL”. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w 9 sierpnia 2013 roku dokonał przelewu na rachunek pozwanego kwoty 1.200 zł tytułem „umowy pożyczki (...)”. W dniu 16 sierpnia 2013 roku pożyczkodawca przelał na rachunek bankowy pozwanego kwotę 600 zł, wskazując w tytule przelewu „V..pl umowa kwoty dodatkowej (...) (2). Pismem z dnia 9 października 2013 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wezwała pozwanego do zapłaty zobowiązań wynikających z umowy pożyczki nr (...) w łącznej kwocie 2.098,90 zł w terminie do dnia 19 października 2013 roku. Wezwanie do zapłaty ponowiono w piśmie z dnia 8 listopada 2013 roku, a następnie w ostatecznym wezwaniu do zapłaty z dnia 8 grudnia 2013 roku. W dniu 30 listopada 2013 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo – akcyjna z siedzibą w W. zawarły umowę ramową 2002. W dniu 17 grudnia 2013 roku strony podpisały potwierdzenia transakcji kredytowego instrumentu pochodnego (swapu ryzyka kredytowego). Pożyczki, których dotyczyły ostatnio opisane porozumienie miały zostać określone w Załącznikach A. W dniu 30 grudnia 2013 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. zawiadomił (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytowo – akcyjną w W. o zdarzeniu kredytowym i o rozliczeniu z fizyczną dostawą. W zawiadomieniach wskazano, że wierzytelności, które zostały nimi objęte wyszczególnione zostały w załączniku A. W dniu 21 stycznia 2014 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka (...) w W., na którym podjęto m.in. uchwałę o dokonaniu zmiany statutu spółki, zgodnie z którym spółka będzie działać pod nazwą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. W dniu 21 stycznia 2014 roku firma (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. zawarła z powodem umowę zbycia ogółu praw i obowiązków komplementariusza spółki komandytowo – akcyjnej działającej pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka (...) w W.. Na podstawie powyższej umowy powód stał się jedynym współnikiem posiadającym 100 % udziałów spółki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W..

Wobec takich ustaleń przywołał Sąd Rejonowy dyspozycję art. 339 kpc, wskazując, że wprowadzone przez wyżej powołany przepis swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy nie zwalnia powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumpcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Ponadto domniemanie to zastępuje postępowanie dowodowe tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości. W rozpoznawanej sprawie Sąd na podstawie przedłożonych przez powoda dokumentów powziął wątpliwość co do istnienia legitymacji czynnej powoda w sprawie.

Podkreślił Sąd Rejonowy, że zgodnie z art. 187§ 1 pkt 2 k.p.c. pozew powinien m.in. zawierać przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie oraz wskazywać dowody na poparcie zgłoszonych okoliczności faktycznych (art. 126 § 1 pkt 3 w zw. z art. 187 § 1). Stosownie do treści art. 207 § 6 k.p.c. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Z przedłożonych przez powoda dokumentów, a

to: tłumaczenia z języka angielskiego umowy ramowej 2002 z 30 listopada 2013 r. zawartej pomiędzy (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytowo – akcyjną z siedzibą w W., zawiadomienia o zdarzeniach kredytowych oraz protokołu nadzwyczajnego zgromadzenia spółki nie wynika aby powód nabył wierzycelność przeciwko pozwanemu, której zapłaty domaga się w niniejszym postępowaniu. Z treści znajdującego załącznika nie wynika, czy stanowi on załącznik do potwierdzenia transakcji kredytowego instrumentu pochodnego z dnia 17 grudnia 2013 roku czy też do zawiadomienia o rozliczeniu fizyczną dostawą z dnia 30 grudnia 2013 roku. Załącznik nie został przez nikogo podpisany, nie jest też trwale połączony z żadnym z wyżej wskazanych dokumentów, zatem nie stanowi dokumentu prywatnego w rozumieniu art. 249 k.p.c. i nie może stanowić dowodu, na podstawie którego Sąd mógłby czynić ustalenia w zakresie legitymacji czynnej powoda. W związku z powyższym Sąd po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, że powód wbrew treści art. 6 k.c. nie wykazał, że jest legitymowanym czynnie w niniejszej sprawie. Stąd na podstawie art. 509 k.c. w zw. z art. 6 k.c. powództwo podlegało oddaleniu.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć Sąd I instancji, że powód roszczenie swoje wywodzi z kredytu konsumenckiego (umowy pożyczki) zawartej przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem w trybie tzw. umowy na odległość tj. bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Jak każda umowa, tak i umowa zawarta na odległość dla swego istnienia wymaga zgodnego oświadczenia woli stron, co w przypadku umowy pożyczki oznacza, oświadczenie dającego pożyczkę, że zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, oraz oświadczenie biorącego, że zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy lub rzeczy. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W niniejszej sprawie powód w ocenie Sądu nie wykazał, że do zawarcia umowy z pozwanego na warunkach przez niego wskazanych w ogóle doszło.

Z wyżej wskazanym orzeczeniem nie zgodziła się strona powodowa wywodząc apelację i zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 kpc przez dokonanie oceny wiarygodności źródeł dowodowych w sposób dowolny, z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów. W ocenie powódki Sąd wybiórczo potraktował materiał dowodowy bezpodstawnie uznając, że przedstawione przez nią dokumenty nie dowodzą zasadności roszczenia oraz faktu przejścia uprawnień z tytułu umowy pożyczki na powódkę. Nie zgodziła się również z Sądem pierwszej instancji, że zapisy Umowy Ramowej nie wskazują wierzycelności, z tytułu której domaga się zapłaty od pozwanego. Nadto powódka zarzuciła naruszenie art. 224 § 1 kpc przez zamknięcie rozprawy mimo niedostatecznego wyjaśnienia sprawy i w konsekwencji wydanie rozstrzygnięcia na podstawie niedostatecznie wyjaśnionych okoliczności. Skarżąca zarzuciła także naruszenie prawa procesowego mające wpływ na wynik sprawy, a to art 505³²§ 1 kpc poprzez uznanie, że powód nie zgłosił w pozwie dowodów na poparcie swoich twierdzeń, podczas gdy dowody te były zgłoszone zarówno w pozwie złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym jak i w niniejszym postępowaniu. Apelacja zarzuciła także naruszenie prawa materialnego mającego wpływ na wynik sprawy, a to art 60 kc poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, że strona pozwana ujawniła skutecznie w postaci elektronicznej swą wolę zawarcia umowy pożyczki, zgodnie z przepisami dotyczącymi zawierania umów na odległość.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżąca domagała się zmiany zaskarżonego wyroku i zasądzenie na swoją rzecz : - kwoty 1.800,00 złotych z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty; - kwoty 390,00 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty; - kwoty 135,00 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty; - kwoty 239,40 złotych oraz zasądzenia od pozwanej kosztów zastępstwa procesowego za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Jako ewentualny sformułowano w apelacji wnioski o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach za I i II instancję sądową według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki nie jest zasadna.

Poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne są prawidłowe i trafnie przyjęte zostały za podstawę rozstrzygnięcia. Wbrew zarzutom skarżącej nie doszło do naruszenia prawa procesowego i materialnego w zarzucanym zakresie.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc zwrócić należy uwagę, że ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymogami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 14 sierpnia 2012r. III AUa 620/12). Stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc należy wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Z tych względów za niewystarczające należy uznać przekonanie strony o innej niż przyjęta przez Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i o ich odmiennej ocenie niż ocena dokonana przez Sąd (Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 1 marca 2012r. I ACa 111/12; z dnia 3 lutego 2012r., I ACa 1407/11). Jeżeli zatem Sąd, ze zgromadzonego materiału dowodowego, wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 8 lutego 2012r.; I ACa 1404/11). Co więcej dla skuteczności tak podniesionego zarzutu nie można poprzestać na stwierdzeniu, że dokonane ustalenia faktyczne są wadliwe, odnosząc się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Niezbędne jest wskazanie przyczyn, które dyskwalifikują postępowanie Sądu w zakresie ustaleń. Skarżący powinien zwłaszcza wskazać, jakie kryteria oceny zostały naruszone przez Sąd przy analizie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłuszne im taką moc przyznając.

W apelacji powódka zarzuca Sądowi naruszenie art. 233 kpc wywodząc je z faktu błędnego ustalenia, że nie wykazała przejścia na jej rzecz wierzycelności wynikającej z umowy pożyczki. Zauważyć jednak należy, że wbrew twierdzeniom strony apelującej nie wykazała ona faktu nabycia wierzycelności w stosunku do pozwanego.

Zgodnie z art. 3 kpc strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Przytoczona powyżej regulacja prawna, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 1 marca 1996r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1996r. Nr 43, poz. 189) na mocy której skreślono § 2, nie obciąża sądu obowiązkiem dążenia do wykrycia prawdy obiektywnej (materialnej) bez względu na procesową aktywność stron.

Stosownie do art. 232 kpc to na stronach ciąży obowiązek przedstawienia dowodów dla stwierdzenia faktów z których wywodzą skutki prawne, a skoro uprawnienia tego strona nie wykonała prawidłowo, nie może usprawiedliwiać się przerzuceniem odpowiedzialności za postępowanie dowodowe na Sąd.

Sąd Rejonowy zasadnie przyjął, że powódka nie udowodniła swego roszczenia ani co do zasady, ani co do wysokości. Zgodnie bowiem z art. 6 kc, obowiązek złożenia dowodu na poparcie swych twierdzeń spoczywa na stronie dochodzącej swych roszczeń. Obowiązkiem powoda było wykazanie, że nabył konkretne wierzycelności oraz udowodnienie ich powstania.

Powód, opierając swoje roszczenia na podstawie umowę pożyczki zdefiniowanej w art. 720 § 1 kc w związku z art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity Dz.U. z 2014r. poz. 1497 z późniejszymi zmianami), winien zatem udowodnić istnienie tego stosunku prawnego, zgodnie z ogólną regułą dowodową z art. 6 kc. Powód jako okoliczność uzasadniająca jego roszczenie powołał się jedynie istnienie ramowej umowy pożyczki, którą przedłożył. Niemniej jednak umowa ta nie została podpisana przez pozwanego, a zatem nie sposób uznać, aby

nastąpiło skuteczne nawiązanie tego stosunku prawnego, tym bardziej jeżeli uwzględni się również treść art. 720 § 2 kc (zastrzegającej formę pisemną ad probationem dla umowy pożyczki przenoszącej kwotę 500 zł) oraz art. 29 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim który stwierdza, że umowa o kredyt konsumencki powinna być zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę.

Nie sposób również zgodzić się z powódką, która w apelacji zarzuciła naruszenie art. 224 kpc upatrując go w zamknięciu rozprawy mimo niedysponowania wystarczającym materiałem dowodowym. Jak już wspomniano powyżej kontrydktoryjny model postępowania dowodowego ma na celu wymuszenie na stronach aktywności dowodowej, której braku konsekwencją jest przegranie procesu. Takiej inicjatywy dowodowej powódka w toku niniejszego postępowania nie wykazała, a brak było podstaw do działania Sądu z urzędu.

Mając powyższe na uwadze na zasadzie art. 385 kpc apelację powódki oddalono jako bezzasadną.

SSO Anna Hajda